

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy hasabos postai szert 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a díjazott
hirdetéseknél az arányt a 1. g.
0.1 x 0.1 x 0.1 arányban fel.
Helyesdíj minden külföldi ki-
adásért 20 kr.

„Nyitlér”-ben megjelenő közle-
mény minden postai szert 20 kr.

Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalban, KUTASI I. Könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MÁN H. Károly iróházában is.

Nev nélkül vagy berendezés nélkül
beküldött levelek nem válnak
tulajdonképpen.

Kéziratok vissza nem ad-
tatnak.

Konstantinápoly, aug. 27-én.

Megvolt a nagy pompával ékeskedett
fejedelmi találkozás!

A mi a bucsuzás alatt ment végbe,
annak nyilvánosan, az indóházi peroonon
jelen volt közönség előtt és a kivánatos
hatás miatt kellett történnie. A bucsu-
csók elcsattanását azon tág értelmű bucsu-
szó követte: *Aureo ire à bien t!*
(A mielőbbi viszontlátásig.) De hogy —
hol? és melyik tábor lesz annak színhelye?
az el lett hallgatva. Hát talán el fogja ta-
lálni az olvasó közönség azt is. Ma mi csak
annyit jelezünk, hogy a török és angol szo-
vetség ma már éppen úgy egészen rommá
lett és füstbe ment, mint harmad évvel en-
nek előtte a keleti városok gyöngye a 2000
éves Alexandria.

Ma már valóságos tény annyi, hogy
az angol csapatok gyorsan vonulnak ki
Egyiptom földjéről haza, vagy Khartum
alá. — A törökök pedig titkon moso-
lyogva vetik magokat az orosz nagykövét
fényes palotájának aranyos karszékeibe s
s az orosz rendkívüli küldöttel koczi-
jára össze theas csészejüket. Annyi ma már való-
igaz, hogy az itteni politikai hangulat az
oroszok javára billent el a mérleget;
hogy ki lesz a jelen löporfergetes időknek
mestere kettőjük közül, az a nagy kérdés,
mely megoldásra vár! Részünkről azt állít-
juk, hogy a törökök csendes visszavonulá-
sukban jól meg gondolták a jövő
teendőit — melyeket most azzal takar-
nak el a világ előtt, hogy magokat egé-
szén az oroszok karjaiba vésik!

Nem a törökök iránti elfogultság mon-
datja velünk ezt, hanem a tapasztalat, mely
megtanított bennünket tisztelni a törökök
politikai taktikáját; innen van azon véle-
ményünk is merítve, hogy nem látunk semmi
okot arra nézve, miszerint féltenék II.
Hamid szultán birodalmát az orosz ölelő
karoktól.

Rövid napok múltával meg fogja ol-
vasni a világ az orosz török szövetség be-
fejezett tényét, a mely tény bizonyára fel-
fogja nyitni Albion szeméit és talán ad
alkalmat egy kis fejszólásra a Ball platzon
is, de hát ez már befejezett tény.
Rég volt ideje annak, hogy a török udvarba
az orosz nagy követ és a rendkívüli kül-
dött oly szívvelyes fogadásban részesül-
tél, mint a hogy az mai napság törté-
nik!

Alig lehet tartózkodnom a nevetéstől,
midőn arról kell értesítenem olvasóimat,
hogy az Ausztria, illetőleg Kállay Béni ur
által megteremtett monstre küldöttség ver-
buválására mily nagy költséggel és appa-
rattussal járja be éppen most Boszniát és Her-
cegovinát a jó Mehemed-Bey-Kapitánovics!
Persze a végből, hogy írják alá a már osz-
trák tollból eredet bekebelezési kérvényt!
Valjon hány millióba kerítették ezt a mi
jó hazánknak s igazán pirulni kell, midőn
halljuk, hogy a törökök — mily gunyosan
beszélgetnek erről a kontár komédiáról!
— Hiszen ők a mai Plus Lajthániából
ugyis szabadulni vágytak, mert egyszerűen...
terhükre volt!

Soraimat azzal zárom be, hogy a mint
itt valamely, a politikában döntő szerepet
játszó mozzanat mutatkozik, arról én
azonnal tudósítást adok! Ez ily döntő mo-
zsanatok időpontja alig is fog magára so-
káiig várni. — A mint egykoron itt a
török főváros magyar érzelme volt ma ép-
oly erős orosz hajlamot lehet észlelni, a
nékül azonban, hogy a magyarok iránt
meghültek volna, de által látták hazánk
gyarmatias jellegét Ausztriához, miért is
csak szánni tudnak bennünket!

— Az erdélyi kulturgylet gyűléséről
írják Kolozsárról: Az erdélyi köznevelődési
egylet tegnapi közgyűlésére érkezett vendé-
ket reggel a fogadó bizottság a szépen feidi-
szített indóháznál ünnepélyesen fogadta. A
Budapest, Brassó és Deéből érkező vendégek

a pályaházban bevárták egymást és mindany-
nyit dr. Szász Béla bizottsági tag lelkesen
üdvözölte. A vendégek nevében Kornis Viktor
gróf és Orban Balázs felelték és megköszön-
ték a fogadtatást. A sok száza menő vendég
menetét alakulva, atvonult a csinos diadali-
v alatt, hol a városi 100 lovasból álló néphan-
dérium, a városi közönség, a tüzoltók és a
zenekar csatlakoztak hozzájuk. A menet az
ünnepélyesen felbőgözött városon keresztül
haladva folyton nőtt. A város nevében dr.
Haller polgármester üdvözölte a vendégeket,
kiknek üdvözölésére Kornis gr. választott.
Ezután a vendégek a szanasoló bizottság ve-
zetése alatt szétesztek a szállásaikra.

Delülött 11 órákor a városbáz tanács-
teremben több száza menő tag jelenlétében ér-
tekezlet tartott, melyen dr. Haller polgár-
mester elnökölt. A titkári jelentés tudomásul
vétetvén, a választmányi jelentés egyes pont-
jaira nézve nagyobb szarásu vita támadt,
melyben különösen Ugron Gábor, Kovács
Gyula nagy-enedi polgármester, Bartha Mik-
lós, Gyarmathy aispán, dr. Szász Béla, Beth-
len Gábor gr. és Hegedüs István vetek részt.
Az értekezlet elhatározta, hogy 4 ulaiók vá-
lasztassék, a pénztár kezelésére nézve a jövő
évre indemmy adássek, a személyi kérdések
elintézésére nézve pedig egy 16 tagu bizottság
választott meg.

A nemzeti színházban díszelőadást tar-
tottak. Álmos és Árpádok adtak fényes kiall-
tással és a közönség zsufolóság töltötte meg
a házat.

— Az adóelőírás előjegyzése. A penz-
nygminiszter a következő rendelkezést intézte
valamennyi m. kir. adóelőjegyzőhöz, — az
adóelőírásnak az adózók adókönyvecskéibe
való bejegyzése tárgyában. Adóelőjegyzés
köréből panaszok emeltek e miatt, hogy i.
évi egyenes adótarozásoknak, az adózók adó-
könyvecskéibe való bejegyzése késedelmesen
eszközölték.

Ily panaszok nem merülhetnek fel, ha a
törvénynek ide vonatkozó rendelkezését az adó-
zók és az adókezelésre hivatott közegek szig-
oruan megtartják. A közzadók kezeléséről
szóló 1883. XLIV. t. cz. 36. §-a ugyanis resz-
letesen szabalyozza azon eljárást, mely az adó-
tarozásoknak előírása és az adókönyvecské-
nek kézbesítése körül az arra hivatott köze-
gek által követendő.

Az említett törvényzakasz b) és c)
pontjai szerint az adókönyvecskéket a község-
nél fizető adózók számára a községi közegek
állítják ki, és az új adókönyvecskéket két kraj-
czárnyi arának, valamint a kiállítá-ért járó
egy krajy díjnak beszedése mellett kézbesítik,
és adjukát a kir. adóhivatalnál fizető adózók
számára pedig a kir. adóhivatal állítja ki, és
a helyben lakó adózóknak saját közegei által,
a nem helyben lakó adózóknak az azok lak-
helyét képező községi közegei által kézbe-
sítettéi.

Az adókönyvecskének ily módon való
kézbesítése azonban elmarad azon adózókra
nézve, kik a múlt évben fordultak elő az adó-
zók sorában s így adókönyvecskéll már el-
 voltak látva. Ezen adózókat az említett tör-
vényzakasz d) pontja arra kötelezi, hogy az
adóelőírás befejezett jelentő hirdetésmény
közvetételet követő évnegyed közepéig adó-
könyvecskéik kiegészítése végett s pedig az
adójukat a községnél, az adójukat a kir. adó-
hivatalnál jelentkezzenek. Meg nem jelenésök
esetében ezen adózók nyolcz napi záros hatá-
ridő kitűzése mellett és igazolatlan mulasz-
tás esetén 1—5 frtyi pénzbírság terhe alatt
a községben szokásos módon, vagy hirdetésmény
utján hivandók fel arra, hogy adókönyvecské-
ket a kiegészítés eszközlése végett a községi
előjárásnak, illetve a kir. adóhivatalnál
mutassák be. Addig, míg az adókönyvecské
kiegészítése nem történik, az idézett törvény
39. §-a értelmében az évnegyedi részletek a
megelőző évi adókirovás szerint fizetendők.

Ha a törvény ezen rendelkezési szigoruan
és pontosan megtartatnak, lehetetlen, hogy az
elől említett panaszok előfordulhassanak.

Meghagynom emnélfogva a kir. adóelőjegyző-
lőknek, hogy a községi előjárásokat, városi
adóhivatalokat és a kir. adóhivatalokat, az
őket e részben illető teendők pontos teljesi-
tésére utasítsák, és ezen teendők ellátásában
saját kiküldöttjeik által köllőg ellenőriz-
tessék.

— A kreamsieri találkozásról a Kreuz
Zeitun legutóbbi számában, illetékes helyről
nyert felhatalmazás alapján, azt jelenti, hogy
az osztrák-magyar monarchia uralkodója és az
orosz csár által a német császárhoz intézett
távirat nem csupán személyes jellegű tartalom-
mal, birt, hanem abban a két uralkodó egy-
tal ama meggyőződésnek adott kifejezést, hogy
a kreamsieri találkozás egész Európa a beke-
tartós biztosítékának fogja tekinteni.
A Kölni er Zeitun g a találkozára vo-

latkozólag a következőket írja: Valamennyi
lap, melyeket a kormányok nyilatkozataik
közvetéteire szoktak használni, egyhangulag
azt írja, hogy a kreamsieri császártalálkozás je-
lentősége abban áll, hogy kifejezést adott a
két császári ház és a beke azonos céljait kö-
vető két monarchia politikai törekvései közti
rokonszenvnek; ezzel szemben néhány lap azt
írja, hogy a találkozás alkalmával egyuttal
megbeszélés tárgyát képezte azon kérdés is,
hogy minő magatartást fog esetleg követni az
osztrák-magyar monarchia azon esetben, ha
Oroszország és Anglia között háboru ütne ki
Néhány tudósító, kik minden áron feltűnni a-
kartak, egyenesen az állítja, hogy Kreams-
ierben az Oroszország és Anglia közti háboru,
mint elkerülhetetlen állítottat oda, sőt e tekin-
tetben bizonyos megállapodások is jöttek létre.
Ily jelentések saját magukat itelik el, a mint
az különben e jelentések egyes részleteiből
oléggé kiderül. A kreamsieri találkozás czélja
három császári szövetség békés czéljának ujab-
bi megerősítése volt. Nyilván való, hogy egy
esetleges angol-orosz háboru Indiában az eu-
rópai békét komolyan veszélyeztetné és az eu-
rópai politikának egyenes viszafordítását jelen-
tené az, ha az tétéleteinek fel róla, hogy az
angol-orosz viszállyal szemben másként fog-
lalna állást, mint a békés uton való kibékítés
által. Másnemű bírszetelek nem érdemelnek
figyelmet. A három császárnak viszonya egy-
má-hoz nem képez komplotot bármely harmá-
dik hatalom ellen, hanem oly szövetség, mely
a békét akarja fenntartani.

Az orosz Dnievnik Warsza-
wskii felhivatalos lap a követ-
kezőképp nyilatkozik: Reméljük,
hogy Ausztria-Magyarország szorosabb közele-
dése egyszersmindenkorra véget vet az oroszok
iránti gyűlölet egyes kitérésének, melyek
Ausztria-Magyarország egyes pontjain, mind a
Lajthán innen, mint a Lajthán túl, a sikernie-
wiczei találkozás után mutatkoztak.

A találkozáshoz fűzött kombinációk és
konjekturák még mindig tartanak. Itt főlem-
lőnk a Times egyik állítását, melyet több
német lap is megerősít. E szerint Kreams-
ierben monarchiánk azon kötelezettséget vállalta
el, hogy egy orosz-angol háboru esetére bizo-
sítja Torokország semlegességét. Általában
nem gonolható oly eshetőség, hogy a három
szövetséges hatalom bármelyikének oly ho-
nyodalma lehetne, melyben a másik kettő, ha
nem fegyveresen is, nem érvényesítene jó
szolgálatát.

KARCOLATOK.

(Egy jubileum. — Különböző lengyelceik. — Az eskütszések és a zsidó ügyvédek. — Meyer. — Egy manifestum. — Meg megrjúk!)

Gr. Degenfeld altábornagy jubileumát
ülik meg Nagyváradon.

Mikor a szegény Fests Lajos haláira
teltetett, a város 400 polgára, köztök a leg-
tekintélyesebbek kérték kegyelmet a nemes
gróftól, mint élet és halál urától.

A kegyelem nem jött le.

„Ha a polgármester ur aláirta volna,
megadtam volna a kegyelmet!” szölt egyszer
kegyeliesen, midőn újra Debreczenbe érkezett.

Ez jutott eszünkbe az érdekes jubileum
hirere.

A lengyelországi vendégeket jóformán
rendőri felügyelet alatt fogják tartani Magyar-
országban.

Ezen körülményen segíthetnek krakkói
barátaink. Öltessenek kaffánt, ragasszanak pá-
jeszt s tárt karokkal fogadják meg a kor-
mány is, úgy, mint a többi pájeszes és kaffán-
os lengyelországi jövevényeket!

Az eskütszések intézménye ellen nyil-
latkozott az ügyvédek orsz. congressusa. A
„P. N.” szerint azért, mert az eskütszékéi in-
tézmény fel van véve az antiszemiták pro-
grammába is.

Más szóval: a Congr. tele volt zsidóüggyed-
del, a kiknek feleik jól tudják, hogy az eskütsz-
skéket nem lehetne megvesztegetni és hamis
esküvel lépni vinni — így tehát nem kell
neki az eskütszékéi intézmény.

De szép és jó madár is egy némely
zsidóprókátor!

Meyer, a legnagyobb német kriminalisták
egyike, Budapestben időzik. Hir szerint ő is
pályázott volna akadémianknál a büntetőjogi
tantárgy előadására, de miután neki van tu-
dó ri oklevele, miután foglalkozott is
a büntető joggal: a h. tanárikar nem ajánlotta
Des Combes ur ellenében. Mert ezen ur elő-

nyei közé tartozik először is az, hogy nem
érti tantárgyát aztán az, hogy nem tudor.

Bosznia és Hercegovina be fog kebe-
leztetni monarchiánkba...

Az erre vonatkozó királyi manifestum
éppen akkor fog kiadatni, midőn a király a
pozsegi táborban időzik...

Érdekes! Ilyen manifestummal csakis a
szurony erdő árnyékában lehet születnie!

A közösköltségvetés megál-
lapítása alkalmából, mely most készül a dele-
gációk számára, tanácskozás volt a közös
penzügyminiszteriumban a bosnyák tartományi
költségvetés ügyében is. A delegációk ele-
terjesztendő előirányzat, mint az utolsó evek-
ben is, fölösleget (!) fog feltüntetni, úgy hogy
Bosznia közigazgatása nem fog terhere lenni
a monarchiának. A doboj dolnai-tulzai vasu-
vonal kiépítésére sem kérnek hitelt...

Ezt a N. Fr. Pr. írja így. Utoljára meg
küld, hogy az okkupált tartományok fejesleg
fogja megszüntetni a mi defizitunket. Isteneum!
Be szep az a felhivatalos optimizmus!

Gili Balázs.

Gyümölcskiállítás Debreczenben.

Örommei látjuk azt a regóta szokatlan
mozgalmat, mely a kertészeti egylet kebeleiben
éppen a legjobb időben megindult. Ez az egy-
keletkezése után mindjárt az egész haza
figyelmét magára vonta, s csaknem másfél
évtizeden keresztül legzadagabbuk legheite-
sebbnek tartott az ő gyümölcsészeti telepe
az egész hazában. Az utolsó évtizedben azon-
ban sok csapás érte, eisőben a Phylloxera vak
jármája, mely miatt a kormány a csemetek
eladását betiltotta, másodsor az 1880-diki
kemény tél mely máselezer termőfainak ket
harmadát elseperte, végezetre az a minden
Phylloxerádai s a legfogyosabb ténél is pusztí-
tóból közöny, mely az egylet tagjait, meg-
vezzerfainak nagyobb részét is elcsüggesz-
tette. Hála az égnek, hogy valahára felebred-
tek. Ime a múlt vasárnap lefolyt közgyűlésen,
s az ezt megelőzőt néhány értekezlet megál-
lapodásából komoly meggyőződést kellett arról
merítenünk, hogy az egylet újra megkezdje
réggi tevékenységét. Az igazgató választmány
új ifju erőssel fel van frissítve, a régi garda
szakértő kipróbált tagjai ismet élere állottak
a dolgok, új auzala telepet állítanak be;
gyümölcskiállítást rendeznek itt helyben, hogy
az itt szerzett tapasztalat és tanulmány által
támogatva egy lephessenek majd fel a buda-
pesti országos kiállításon október közepén ren-
dezendő gyümölcs kiállításon, hogy ottan vá-
rosunk becsületét vallhasson. — Soha szebben
nem ühettek volna meg a kertészeti egylet-
nek 25 éves jubileumát.

Azonban az országos kiállításon becsü-
let csak úgy valhat az egylet ha városunknak
minden érdekelt polgára tehetsége szerint
hozzá járul a helybeli kiállítás nagyszerűvé
tételéhez. Nem szabad senkinek azt mondania,
hogy neki csak egy vagy két fajta gyümölcse
van; fel kell a helyi kiállításba mindent kü-
lden, mert csak így lesz képes a kiállítási
bizottság a felküldhető fajokat jól össze ál-
títani.

Nem vagyunk mi a nemes gyümölcsfajok-
ban oly szegények, mint sokan gondolják; sok
nemes fajt megneuoisított itt már a 25 év óta
működő kertészeti egylet már csak azon eljá-
rása által is, hogy midőn nagyobb mennyiség-
ben állította elő a nemesített csemeteket, mint
azt a vevő közönség szűkségele kívánta volna,
talajga számára küldette azokat a helybeli fa-
vá s á r b a és eladatta úgy, a hogy vették é
alkalmat nyújtott a legszegényebb embernek is
arra, hogy 5—10 kron néha a leghecsesebb
gyümölcs-fajra tehettek szert. Igaz, hogy ezen
gyümölcs-fajok neveit a természetű legnagyobb
része már elfelejtette; de majd ráosmernek a
kiállítási bizottság tagjai s ezekről ők is ismét
megtudhatják. Ha pedig valaki arról akar meg-
győződni, hogy Debreczenben ma is meg van
e kertészeti egylet által terjesztett sok nemes
gyümölcsfaj, csak menjen végig a gyümölcs-
piacon s bizonyosan oly szerencsés lesz, mint
az a budapesti pomologus, a ki egy nap alatt
tizenkét fajta nemes körtevel
rakott meg egy ládát a mi piacunkról s egy
átutazással kellett bemutatni az illető szakm-
niszternel, hogy mennyire haladt már Debre-
czen a gyümölcsészetben.

Ne legyünk tehát közönyösek: mutassuk
me; először a helybeli, — azután az or-
szágos kiállításon, hogy mi sem aluszunk, ne-
külünk is van valamin s nem volt aak lárma, ma
az az országos nyílvánult előmerés, mely-
ben városunk éveken keresztül részesült, K. I.

elnök, Kiss József kir. tanfelügyelő stb. urak. — Isteni tisztelet után a növények számra tantermeikben megkezdődtek az előadások.

* Állatvásár. Mai napon tartott állatvásárunk igen élénk volt a felhajtás tekintve; a veteledek azonban már nem voltak ilyen élénkek. Pár száz állat adatott el és pedig hízott: 6 kőr páronként 249—280—300 frt; hízott tehát páronként 160—200 frt; sovány fejűstehén páronként 160—200 frt. A lóvásár kevesebb volt élénk.

* Helyi rövid hírek. A Debreczenben épülő kórházak tervét Gerster Kálmán főv. építész, a város megbízásából elkészítette s e napokban hozandja ide. — Az országos ifjúság Budapestén szept. 6. 7. és 8-án tartandó hatodik országgyűlésén a debrecz. ifj. egyület képviselői fogják Lőrincsik László elnök, Grünwald József titkár és Nádas Soma egyleti gazda. Ezenkívül, ugyanezen alkalomra, de egyszerűen a kiállítás t. u. mányozása végett, 10—15 egyleti tag f. a Fogl-féle alapítványból felküldeni. — Hubay Bálint advók. hivatalnok egészségügyi szempontból megkezdte szabadságát. — A városi tisztviselők közül többen azt akarják kívívni, hogy a kisebb fizetéssel ellátott hivatalnokokat a közgyűlés a kiállítás megtekintésére szánt 10—15 frtal pótolja. — A utcákról. Egy csapat marhákat hajtottak ma végig a főtéren, mely megadulva, a járóveleket izzasztotta. Az utcai csapat-hajtásokra is kellene már rendszabály!

* Díkeszt vásárolt Márton mester vagy félóra kereséssel után egyet kiválasztván, szolott: Ilyetén képen „Ezt az egyet azeptálnám honorificálni, de nem is dehonostálnám, sőt munerálnám, csak hogy a fogója nem eranyos és soros, az orra pedig nem karakteres!”

* Hírlelen halál. „Heute roth, morgen tod” ez a német közmondás ismétlődött tegnap. Simacsék Ferencz szeszlő-mesternél. Blahata Ferencz nevű segéde, legjobb éveiben levő egyén, ugyans jelentéken rosszullett érzett a megelőző nap estején, de azért nyugalmra vonult, nem is sejtve, hogy ágyát elve többé nem hagyja el. Reggel halva találták. A hatóságai személyzet külerőszaknak nyomait nem találta s egyszerűen gutattást állapított meg a halál okául. A szerencsétlen holnap temették el.

* A német vendégek. A német gazlak a fővárosi hatóságoktól érkezett jelentés szerint — a mint már írjuk — szeptember hó 12-én reggel érkeznek Debreczenre. Itt a felmerülő nehézségekre s az idő rövidségére tekintettel a hortobágyi kirándulás elmarad, e helyett vendégeink a gazd. tanítványt tekintik meg a valóságban a törzsgaupa és a város menése is be fog hajtani az eper kertbe. Vendégeink egy napi időzésének programja különben legközelebb megállapítatik a tanács által s akkor közöljük az újabb megállapodások részleteit.

* A „Polgári kör” az újabb időben ismét a régóta tapasztalt pártfogásnak és virágzásnak kezd örövendő. A tagok mindennap jelenkeznek ott, hogy nevelket beirassák. Ujabban gr. Degenfeld S. József főispán ur ömetósága is az egylet tagjai sorába lépett. A nagyobb mérvű pártfogás mellett reméljük lehet ezen kör újra felviráadását!

* Lubi görög dinnye. — Nem lesz érdeklent tudniok a dinnye kedvelőknek, hogy a Szabó Zsigmond ur n. hatvan utca szegletén eső boltjában a legtisztábbban kezel s leg-

hitelesebb Lubi görög dinnye kapható; mert ezeket azon természetű bocsátotta előadásra, — minden darabot s-ja névelv. — a ki ennek a nemes fajnak nevet adott, azt velünk megösmertette, s városunkban és ennek vidékén elterjesztette Kovács János tanár ur. — A dinnye természetűre nevez különösen jó alkalom ez a hiteles jó vetőmag beszerzésére.

* Jogakademiankon az alap- és államvizsgálatok f. hó 7-én kezdődnek. Kérem az érdeklettek, hogy kellőleg felszerelt kérvényeket f. hó 5-én délig adják be hivatalomba. Debreczen, 1885. szept. 1. Csiky Lajos, akadém. igazg. tanár.

* A debreczeni kertészeti egyület e hó 30-án delután tartotta meg évi rendes közgyűlést; a tagok nem nagy számmal voltak jelen a gyűlésen. Simonffy Imre elnök üdvözlése után felolvastott az 1884-ik évről szóló jelentés, mely tudomásul vétetett. A kormánysegély feletti vita elő terjesztetett az évi költségvetés, mely szerint a bevétel 2115 ft, a kiadás pedig 3160 ft 60 kr. Az 1000 ft-tal többre rugó hiány az államségélyből lesz fedezendő. A közgyűlés utolsó tárgya volt a tisztújítás megbeszélése. Simonffy Imre az azon feltételt alát, hogy eddig terhet viselje az alelnök, elfogadta az alelnöki tisztelet. Ezután utkos egyhangu szavazással megválasztatták alelnökké Lengyel Imre jegyzővé Gyúgyei József. A választmány tagjait megválasztatták: Balogh Imre, Bácsi László, Berger Henrik, Kalmánchelyi Mór, Besztercei Károly, Biró Pál, Domokos Kálmán, Mark Pál, Zalay Márk, Szilágyi Károly, Fábán Lajos, Gyúgyei József, Csanak József, Sajó György, Mayer Ferencz, Márk Endre, Daimay Kálmán, Öry Sámuel, Szabó Soma, Medve Kálmán, Windt Frigyes, Kovács János, Wittenberger Adolf, Török Gábor, Papp Ferencz, Dr. Sárosy László rendes Szilágyi Imre, Nemethy Lajos, Poszszert János, Hegedüs István, Csáky Gergely pedig titkárokkul. A kertészeti egylet közgyűlésen Simonffy Imre ur felmentette, hogy főmivelis, ipar és kereskedelmi miniszter, — fnyelmet. Debreczenre is kiterjesztette s azt óhajtja hogy vagy a kertészeti egylet, vagy maga a város bocsát-kozzék bele a helyem tenyésztésbe. Kelő városzakértelemmel vezetve bizonyosan ki is fizetné magát.

Hazánk s a külföld. — Jubileum. Podmaniczky Frigyes bárónak, a nemzeti színház és a m. kir. opera intendantsának tíz éves inténdáns jubileuma tegnap deléltől tartott meg az opera színpadán. Az üdvözlő beszédet Kaldy Gyula, az operaház főrendezője tartotta. Jósika János, az opera titkára az opera usztviselői nevében üdvözlölte Podmaniczkyt s végül Gassl Ferencz, az opera tagja szavalt a dísszichonozban art ikalmi költeményét.

— Bordeauxból jelentik: Ferry aug. 30-án delután mintegy 4000 hallgató előtt tartotta meg beszédét, melyben programját kifejtette. Kijelenté, hogy azok, kik a haladást őszintén óhajtják, az alkotmány atvadását és a vallásügyi költségvetés eltörlesztését levették a jövő törvényhozási időszak programjáról. A gyarmati terjeszkedés politikája be van fejezve. Tonking az okkupáció költségeit rövid időn meg fogja téríteni. Ferry ezután a szűkeges reformokat sorolta föl, melyek közt legenyesebb az, hogy a kormány tényleg a köztársaság kezében legyen. A köztársaság Európában nincs elszigetelve. Franciaország loyali módon követettik és mi ezért semmit sem fizettünk. Ha tisztelnek bennünket, ezt azért tesszük, mert erősek vagyunk. Az önbí-

zalomnak és más nemzetek jogai tiszteletben tartásának politikáját kell követni, a mihez a kormány állandósága szükséges. Európa nem fog bizalommal viseltetni oly köztársaság iránt, mely az anarchia felé sodortatik.

— Az erdélyrezi köznevelődési egylet. Az erdélyrezi köznevelődési egylet alakuló közgyűlése vasárnap deléltől 10 órakor rendkívüli érdeklődés mellett vette kezdetét. A közgyűlés a Vigadó nagy termében folyt le. A karzatokon díszes hölgyközönség foglalt helyet. A földszint zsufolásig volt megtelve, úgy hogy a közönség egy része kívül rekedt. A közgyűlés megnyitása előtt a kolozsvári egyesített dalárda a Szózatot énekelte, melyet a közönség alva hallgatott végig. A Szózat éneklése után Haller Károly nagy figyelem közt lelkes megnyitó beszédet mondott, mely után felolvastattak az üdvözlő táviratok. Táviratot küldtek a nagyváradi ipar-egylet, a temesvári magyarnyelvterjesztő egylet, a gólcibányai magyar egylet, Braunsner Guidó orsz. képviselő, a kubini magyar egylet, a budapesti IV. ker. realiskola, a zürichi magyar egylet, T. Móri Anasztáz stb. Üdvözlő iratot küldött a magyar iskola egyesület. Ezután terjedelmes titkári jelentés olvastott fel E szerint a lapított tag van: 619, a lapítottányi összeg 5000, a pártolót tag: 890. Összesen a lapított tagok 216.238 frt. Erre a kijelölt bizottság jegyzőkönyve olvastott fel, melynek alapján elnökök közfelkiáltással nagy lelkesedéssel Bethlen Gábor gr. főispán választott meg alelnökké: Haller Károly, Bánfiy Ádám b., Teleky Domokos gr., Bartha Miklós. Bethlen gr. viharos eljenzések közt elfogialvan székét, köszönetet mondott a bizalomért és kitüntetésért, s reményét fejezte ki, hogy kötelességének meg fog felelteni. Erre Bartha Miklós szólt fel, kérve, hogy az alelnöki tisztségről fölmentessék, a közgyűlés azonban nem fogadta el lemondását. Ezután felolvastott az igazgatósági választmány tagjainak névsora. Titkárrá nagy lelkesedéssel Sándor József választott meg. Erre Szathmáry Károly emelt szót a kisdudovádák érdekében.

— Szatmármegyei hírek. A Dancz-féle miskolczi színtársulata aug. hó 27-én kezdte meg Nagykárolyban előadásait, Jókainak „Aranyember”-ével. A társulat első feljéptével határozott sikert aratott. — A Szchenyi társulat, mely a szatmármegyei dákóromán mozgalmakot van hivatva ellensúlyozni szept. 15-én tartja Nagykárolyban nagy gyűlést. Dr. Schlauch Lőrincz pü-pök elnöklete alatt. A nagy gyűlés érdekében Ujfalu s Sándor, szatmármegyei alispánja s a Szchenyi társulat alelnöke, meleg hangon felhívást bocsátott ki. — A hírdett dákóromán igaztó: dr. Lukács László szatmári rom. kath. gymntanáur, ki dákóromán ülve miatt Losoncra áthelyeztetett, de a ki ezen új állást nem fogadta el, mivel pü-pöke által lafalusi plebánosnak neveztetett ki, Szathmáron egy oláh heti lapot akar megindítani. Még megjelük, hogy Kólcsey megyéjéből „Szatmárcs” lesz! — Farkasok garázdalkodása. Nemesak dákóromán farkasok, hanem a farkas fenévadak is annyira elszaporodtak Szatmármegyében, hogy Kárpát-Bán a vidékén fényes nappal bekaladtoztak a falvakba s pusztítják a huzi állatokat. A közigazgatási bizottság hivatalos határozatokat rendelt el ellenük, s annak idejéül szept. hó 6—10-ik napjait je lölte meg.

— A lengyel vendégek. A kiállítás al-bizottság ma d. u. 4 órakor a régi városház tanácsstermében ülést tart Királyi Pál elnöklete alatt. Az ülésre, a melynek fő tárgya a lengyel vendégek fogadtatása lesz, a budapesti lengyel egylet elnöke Stempien Lajos s esetleg az egylet néhány más tagja is hivatalos. A lengyel vendégek sokkal számosab an fognak érkezni, mint előbb tervezve volt, mert míg eddig csak mintegy 150—200 látogatóról volt szó, most már 350—400-ra szaporodott a jelentkezők száma, köztük mintegy 30—40 hölgygyel. A lengyelek, mint a budapesti lengyel egylet elnökehez, Stempien Lajoshoz intézett sürgönyben jelzik, látogatásuk tartamát szept. hó 6., 7. és 8-ik napjaira terjesztik ki, amely idő alatt a Petőfi- és Veroniczky-szobrának megkoszoruzását tervezik. A ferenczvárosi fiatal polgárokból (többnyire kiszolgált huszárak) bandérium alakult s a legyeleket legalább 20 tagu lovacsapattal fogják fogadni. A cs-hek „egyesülete, a „Ceska Beseda” körülbelül 150 taggal testületileg vonul ki az érkező engyelek elé.

— Rövid hírek. Ányos Pál, irodalmunk e jelese, száz év óta nyugszik a veszprémi Ferenczrendiek sirlóltjában. A Ferenczrend szezett veszprémi házfőnöke Tamaskó Antal belegegyezett, hogy a költő porladó hamvait a sirlóltból a köztemetőbe vigyék, és hogy sirlólt emlékkövet emeljenek. — Aldott királyi család. Marsaillebe néhány nap előtt érkezett a sziami királynak nagy gyermeke, fiuk 5—10 éves korban Mon Csau-Form udvarmester és Jowen udvari orvos felügyelete alatt, hogy Párisban nevelkedjenek föl. De annak daczára, hogy nagy fia távol van a sziami király meg sem fog utkozni palotájában, mert megkörölte maradt körülbelül kétszázötven fia és leánya, ezek között negyven csecsemő, kikkel szórakozhatik. — Ordódy Pál temetése. Ógyalla aug. 30. Ordódy Pál hültetemei vasárnap delután 3 órakor helyzetetlek örök nyugalomra Bagotán, a családi sirlóltban. — Ebedlő a vasuton. Az osztrák-magyar állam vasuton ma d. u. indított el először Budapestről Bácsba oly gyorsvonat, mely ebedlővel s hálótermekkel van ellátva. A

nagy díszszel és kényelemmel kiállított vonaton sok meghívott vendég volt. — Bratiana o oiahi miniszter tegnap este Bécsből Budapestre érkezett. — Az esős idő. Az Európa szerze tapasztalható tartós esős ma Budapestén és vidékén is keköszöntött. Mindennemen záport jelentenek, mely a vasutak közlekedését is kesleltette.

Törvénysszék. — A bírósági szünetek vége. A felsőbb bírósági szünetek e hóban véget érnek. A kir. kurián az összes tanácsok e hó 31-én hétfőn megalakultak és szeptember 1-én megkezdik rendes tárgyalásaikat. A szüneti tanácsok tagjai szabadságidejüket ma kezdték meg. A kir. ítélő tablán a rendes büntető, polgári, kereskedelmi és váltóügyi, valamint urberi tanácsok munkálkodásukat kedden, szeptember hó 1-én kezdik meg.

— A berekszászi bérnyilkosság. Finta Emmát, a berekszászi törvénysszék volt elnökének elvált nejét, a ki Verus Erzi cselekedet Papházi törvénysszék elnök feleségének meggyilkolására felbujította, a mármaroszigeti törvénysszék előtt Gulacsy Dersó országgyűlési képviselő fogja védelmezni.

Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre. Egy 22 éves ifju, ki több ideig egyik jó nevű köznevelő, mint ügynök volt alkalmazva, alkalmazást keres ez uton, mint pénz-szedő, vagy más ilyen 3 gymnasiumot végzett s kívánatra meg felelő biztosítással is rendelkezik.

NAGYERDEI

fürdőház és vendéglő.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint **KEDDEN Szept. 1-én** a nagyerdei fürdőt és vendéglőt **Papp György**

és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg kellő csinnal berendezzük és a n. é. közönség rendelkezésére bocsátjuk.

Tisztelettel **Hajdu Gyula és Vilmos Lajos, bérlok.**

A becsi wiede-i kórház v. másodordosa és Dr. Mos tig egyet. tanár operateur v. Assistentse

Dr. Balkányi Ede orvos- sebész, szülész szemész- női és gyermekgyógyász.

Massage a legújabb tudományos szabályok szerint.

Rendel: 8—9, és 2—3-ig. Lakik: Nagyvárad-utca 2082. a megyenával szemben.

71. szám.

ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN” gőzmalom készítményeinek. Saját raktárában.

Árak ausztriai értékben Kötelezettség és engedmény nélküli készpénz fizetés mellett.

	100 kiló
AB. Asztali dara nagy és apró szemű	17.60
C. Szinte „középszerű”	16.60
0. Királyliszt	17.—
1. Lángliszt	16.40
2. Montliszt	15.60
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű	14.80
4. „2-od	13.80
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű	12.60
6. Szinte „2-od	12.—
7. Közép kenyérlisz 1-ső	11.20
8. Szinte „2-od	10.60
8 1/2. Barna „1-ső	9.—
9. Szinte „2-od	6.69
9. Lángliszt	5.60
10. Veres liszt	—
11. Finom korpa	zsákkal 4
	zsák nélkül 3.40
12. Durva korpa	zsákkal 3.40
	zsák nélkül 2.80
Simán őrölt liszt zsákkal a 75. kg.	8.—
	zsák nélkül 7.40
Dara és liszt 25 kl. zacskók. 100 kl. zacskóval együtt 60 krral drágább.	Debreczen, 1885. augusztus 30.
A zsákok súlytartalmát, — tejsúly tisztasulynak véve: A. B. C. 0—9 számig 25 és 85 kilo. 10 11. 12. „50 50 75 Sima liszt	75

hadat izenek önnek, mátol fogva mint ellenségek állunk egymással szemben. Isterem önt, jobban mint ön sejtji: s megvetem önt melyben, mint ön felfoghatja. Mergett lélköre már is árt idegzetemnek, tavozzék s tanulja meg, hogy Baumbere Gabriella nem retten vissza a küzdelemtől s hogy megmenti azt, kinek ön vermet ás. Nincs több szavunk egymáshoz.

Ezzel az ajtó felé mutatott, mondáná: „takarodjék!”

A számtiszt összeszedve magát, búszkén fölegyenesedett, a búvölt varázsa elozlott. Nem az fájt neki, hogy Gabriella szerelmet nem nyerheté meg, mert arra ugy sem számított; de a megasztatás erősen sebzette és még jobban fájt neki az, hogy házasságára épített aranyvárai egy perc alatt romba dőltek. Dühölt sáppadtan az ajtó felé ment s töredezt hangon ezt kiáltá vissza:

— Téved, kisasszony, van még szavunk egymáshoz s ezt jól véssé be emlékezetébe: gyönlöletért gyönlöt, megvetésért bosszu!

Alig hagyta el Bacsnányi gyönlött vetélytársa a szoba küszöbét, Gabriella kimerülten rogyott a pamlagra. Erélye, mely a küzdelemben feuntartá, most, midőn magára maradt, teljesen elhagyá. Ugy volt, mint a folyam árja által elragadtott földulok: roppant erőt tud kifejteni, míg a parthoz ér, de ott aztán életellenl rogy össze. Ájulásából apjának szavai ebreszték föl s a lefolyt jelenet ugy rémlett előtte, mint valami borzasztó álom. Vajha álom lett volna! De borzasztó, rideg valóság volt s következményeinek átgondolásán fájdalommal szorult el Gabriella szíve.

III. A nemtő. Ideje, hogy visszatérjünk hősünkökhöz, kit kocsiában magára hagyttunk. Nensny nap alatt a gróf négyes fogatán Bacsnányi tul volt utjának felén. Utközben ősi magyar szokás szerint

betért egy pár jó ismerő-ehez, kik azon remhírt közölték vele, hogy több magyar ifjat s ezek közt Szentjóbót is elfogák. Tudott-e Bacsnányi valamit az össze-kövéséről vagy sem, az sohasem derült ki, valamint általában a Martinovicz-féle pör egyes részletei homályba burkolvák; de annyi bizonyos, hogy Szentjóbó elogatásának hírére Bacsnányi nem fojthatá vissza remületét.

Szentjóbóhoz őszinte barátság csatolá s nem tudta magának megbocsátani, hogy miért nem küldött hozzá meg régebben övő figyelmeztetést. Ezen felül az is nagyon aggasztá, hogy most már Bécsben föladótt levele illeték-telen kezekbe kerülhet s bizalmas közlései nyilvánosságra juthatnak. — Ily gyötörő tépelődések közt folytatta útját, s mikor végre a főispánnal találkozt, aggodalma még inkább növekedett. Forgách a konzervatív-párt fő emberei közé tartozott s nagyon természetes, hogy az össze-kövést elősen nagyította s a tuizokat keményen megrovta. A megyei gyűlésre titkára társaságában ment s itt Bacsnányi, főispánjával ellentétben, mint független gondolkozó-u ember, azon párt-hoz sorakozott, mely a magyar nemeseken elkövetett sérelmek miatt föliratot akart intézni a királyhoz. Forgáchot titkára ellenzeki hajlama kissé serteette, szemrehányást is tett a magt sékezni nem tudó, hevesvérű ifjunak, figyelmeztelve őt, hogy neve már eddig is a gyanusaké közt van s cupán a főispán mellett állása védte eddig nagyobb baj ellen. A gróf ezt tisztán jó akarattól tette. Nem csak azért szerette Bacsnányit, mert nagy műveltségének sok hasznát vette, de becsülte azért is, mert megismerte jelleme szepültségét. Nemcsak kenyeret adott a mindenkítől bántalmak köztöltőnek, midőn őt titkárrá fogadta, de barátságára is méltán, midőn nyitrai jószágán együtt töltötték az időt.

(Folyt. köv.)

